

# ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב ז"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י  
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת ויק"פ, החודש  
שנת תשע"ג

## סימן מ"ב

יום ג' פקודי תקצ"א, פה אומאן

שלום וחיים לאהובי חביבי כנפשי הרבני הותיק מו"ה חיים נחום נ"י לנצח.

[ר' חיים נחום בן הרה"ח ר' שמואל מזירין, מתלמידי מוהרנ"ת]

**כשעה** זו שמעתי שהגיע מכתב מאתך, שחותנך נפטר תנצב"ה, המקום ינחם אתכם [חותנו הרה"ח ר' זלמן מק"ק אומן, מאנ"ש חסידי ברסלב, כמ"ש בימי מוהרנ"ת ח"ב סי' כ"ב, ומכתב הזה נכתב באומן, ואפשר שר' זלמן היה חותנו של ר' חיים נחום אף שדר באומאן, אעפ"כ כתוב לו מוהרנ"ת "שמעתי שהגיע מכתב מאתך שחותנך נפטר" היינו שר' חיים נחום שלח מכתב למוהרנ"ת לק"ק ברסלב שחותנו ר' זלמן נפטר באומאן, ור' חיים נחום לא ידע שמוהרנ"ת נוסע לאומן ולכן שלח לו מכתב לברסלב]. ומאהבתך וזויתי עצמי לכתוב לך שורותיים אלו, שתהלה לאל באתי לשלום לפה אתמול, וברוך השם הכל שלום.

**אך** היטב חרה לי עליך על שהשלכת את אחותך על הצדיקת מרת אדיל תחי' [הרבנית מרת אדיל בתו הגדולה של רבינו] ופקדת עליה באוהרה לבל תנשא לאיש פשוט, עד שיודמן לה למדן דייקא. היתכן לעשות כן, אם אתה רוצה להשיאה לתלמיד חכם דייקא, תקחנה לביתך, ותהיה מוטל עליך ותוכל לעשות כרצונך, ואיך אתה רוצה להעמיס העול על אדל תחי' שתהיה בביתה, אשר השעה דחוקה לה מאד כידוע לך, ותהיה צרורה מלהנשא עד שיודמן לה תלמיד חכם דייקא, ומי יודע אם התלמיד חכם ירצה לישאנה על תנאי שיחזור על הפתחים עמה, כאשר דברת עמה, אפילו אם אחותך תרצה לזה, מכל שכן שבאמת גם אחותך אינה מרוצה לזה כלל.

**ואם** אמרו רבותינו ז"ל (פסחים מט.) לעולם ימכור אדם וכו' וישא בתו לתלמיד חכם, אבל אתה לא מכרת כלל, ואין לך מה למכור. מדוע לא תזכור דברי רבותינו ז"ל (שם ק"ג.) בתך בגרה שחרר עבדך וכו'. מכל שכן שהשלכת אותה בלי רשות בבית הצדיקת אדיל תחי' ואתה מזהיר עליה כאלה. הסכלת עשו אחי חביבי, כי נודמן לה שיודן הגון לדעתי, ומחמת דבריך נתבלבל, אף על פי שאחותך נתרצית, אבל אף על פי כן נתבלבל הדבר על ידך, כאשר אספר לך אי"ה. על כן תראה לתקן זאת, ותכתוב לה תיכף שלא תדקדק דייקא על זה, רק תסמוך על השם יתברך שינחה אותה בדרך האמת, יתר מזה אין להאריך בזה.

**חזק** ואמץ אחי תלמודי וחביבי, השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך, ואל תדאג דאגת מחר (עין יבמות סג.) אל תצר צרת מחר כי לא תדע מה ילד יום, שמא מחר בא ואיננו, נמצא מצטער על העולם שאין שלום. ויהיו בעיניך דברים אלה כחדשים, לבלתי לחשוב מיום לחבירו כלל, רק כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה בכל יום ויום.

**ותזהר** מעתה לילך עם מה שאמר אדמו"ר ז"ל (ליקו"ט ח"א סי' רע"ב) היום אם בקולו תשמעו (תהלים צה.) היום דייקא, ואף על פי שגם היום הזה לבד קשה לצאת חובת היום, תצרף לזה שאר שיחות והתורות הקדושות מהניחל נובע מקור חכמה, שהם מלאים עצות עמוקות מאד, בפרט הדרך התם והישר על פסוק (תהלים קד, לג) אומרה לאלקי בעודי וכו' וליקו"ט ח"א סי' רפ"ב, ודי בזה כעת.

דברי אוהבך באמת לנצח

נתן מברסלב

## סימן מ"ג

ברוך השם, יום ג' צו תקצ"א, ברסלב

שלום לאהובי בני מחמד נפשי הרבני הותיק מו"ה יצחק שיחי.

**מכתבך** קבלתי, ואתמול באתי לביתי בשלום תהלה לאל [כמ"ש במכתב מ']. והיה לי כמה הרפתקאות בדרך, מחמת קלקול הדרך והפשרת שלגים. והייתי באומאן מיום ב' פקודי עד יום ב' ויקרא, שהוא ערב ראש חודש ניסן (מוהרנ"ת שהה כמ"פ בערב ר"ח על ציון רבינו, וכמ"פ כשהי' לו הודמנות נשתהה בדווקא באומאן עד ערב ראש חודש כדי להשתטח בערב ר"ח על הציון, ובפרט שרבינו נולד ברח"ח ניסן שנת תקל"ב כמ"ש בחיי מוהר"ן סי' ק"ד, ועין ימי מוהרנ"ת (ח"ב אות י') ואני הייתי מוכן או לנסוע בסמוך לאומאן עד ערב ראש חודש ניסן כדרכי בכל שנה ע"כ. ועין מפתחות), ובשבת קודש העבר הייתי בלאדיין.

והנה אם אמנם הומה עלי לבי ממכתבך, אשר אתה צועק בכל פעם בקול מר על שטף מים רבים העוברים עליך בכל עת, המקום ירחם עליך מעתה. אף על פי כן חדוה תקועה בלבי מסטרא חדא, ממה שאני רואה חזק לבך בעזרת השם יתברך, מה שאתה חזק ברצון וכיסופין גדולים להשם יתברך ולתורתו, אשר המה יקרים מאד מאד. מי יתן והיה לבבך זה כל הימים, לכסוף ולהשתוקק בכל עת להשם יתברך ברצונות חזקים, כי רצונות וכיסופין דקדושה יקרים מאד מאד אצלו יתברך [עיין לעיל מכתב מא].

ודע בני זכור היטב כי האדם לא בא בזה העולם כי אם להאמין בהשם יתברך, ובשביל זה נברא האדם וכל העולם ומלואו התלויים בו כמו שכתוב (תהלים לג, ד) וכל מעשהו באמונה, וצריך האדם לחדש עצמו בתשוקת האמונה בכל יום ובכל עת, כי אף על פי שהאמונה ירושה היא לנו מאבותינו, וזה עיקר האמונה לסמוך על אבותינו הקדושים, ולילך בדרכיהם. אף על פי כן צריכין להמשיך על עצמו האמונה הקדושה בכל יום ויום מחדש, ולהכניס כל לבו ונפשו, ולהגדיל דעתו בזה בכל יום מחדש, כמו שכתב בפרשת שמע (דברים כו, טו) אשר אנכי מצווך היום על לבבך, ודרשו רבותינו ז"ל (תובא ברש"י שם) בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים, שלא יהיה בעיניך כדיוטגמא ישנה, שאין האדם סופנה אלא כחדשה. וזה נאמר בפרשת קריאת שמע דייקא, כי עיקר ענין זה נאמר על האמונה הקדושה, שהוא כלל ויסוד כל החורה כולה [עיין ליקו"מ ח"ב סי' ה' העיקר הוא האמונה וצריך כל אחד לחפש את עצמו ולחזק את עצמו באמונה. ובח"א סי' ס"ב על מאמר נפקת בצפרא ומתכסיא ביממא כי האמונה מתחדשת אצל האדם בכל בוקר, בחינת (איכה ג) חדשים לבקרים וכו']

והנה באלו הימים שלח ה' בלבי, שזהו מה שאנו אומרים בקבלת אמונת יחודו יתברך, אומרים תחלה אלו ה' תיבות "שמע ישראל". ולכאורה היה די לומר העיקר היחוד שהוא ה' אלוקינו ה' אחד. ולמה לנו להתחיל מקודם באלו ה' תיבות "שמע ישראל". אך אלו ה' תיבות באים לעורר לב האדם שיטה אנו ולבו היטב היטב, למה שהוא אומר, ושיהיה בעיניו חדש לגמרי בכל עת, ועל כן אומרים תחלה שמע ישראל. כי כשמשיעין דבר חדש אומרים תחלה שמע היטב מה שאספר לך [עיין בספ"ק שיחות הר"ן סי' ר"ז שרביז"ל פירוש על דרך זה הפסוק (דברים ד, לט) וידעת היום והשבות אל לבבך, וכן הפסוק (דברים כה, ט) דע את אלהי אביך ועבדו, וכן הפסוק (תהלים ק, ג) דעו כי ה' הוא אלהים, שצריך האזהרה זה היא בפשטות לדעת ולזכור אותו יתברך תמיד בכל עת, ואל ישכח אותו יתברך ח"ו בשום עת, כמו למשל שדרך המלאכים והאדונים שמוהירין את עבדיהם שידעו שיש עליהם מושל, ובפרט אנשי חיל של המלכים שמלמדו אותם שידעו מי המלך והקיסר שלהם, למען תהיה יראתו על פניהם ועבדו עבודתם בשלימות, וכן הרגילות לומר להעבד דע שיש עליך ארון ומושל, שהכוונה שיקח זאת בדעתו בכל עת, ואל ישכח זה, שלא יעשה שום דבר נגד רצונו, כמו כן להבדיל במלכות שמו"א וכו' עיי"ש]. וזהו בחינת אלו השני תיבות שמע ישראל שאומרים קודם אמונת היחוד, לעורר לב ישראל שיטו אונם ולבם היטב לשמוע מה שאומרים שיהיו בעיניהם כחדשים דייקא, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה (בברכות יג) שמע השמע לאוניך מה שאתה מוציא מפ"ך, היינו הטה אוניך ושמע היטב היטב מה שאתה מוציא מפ"ך, ולא יהיו בעיניך כדבר ישן ח"ו. אף על פי שיסוד האמונה ישנה מכבר מאבות אבותינו הקדושים, וזה עיקר האמונה, אף על פי כן אתה צריך לשמוע ולקבל בלבך האמונה בכל יום מחדש.

וענין זה אי אפשר לבאר לא בכתב ולא בעל פה, כי הוא לכל חד כפום מה דמשער בלביה, יכול להתפלא ולזחול ולרעוד מהתנוצצות אמיתת האמונה הקדושה בכל עת מחדש, אשר אנו זוכין להאמין בחי החיים בהיחיד נצחי הקדמון הבורא, הכל בחסדו יתברך ויתעלה שמו לנצח. ובוה יכול כל אדם שבעולם להחיות את עצמו באיזה מדרגה שהוא, כי מלכותו בכל משלה (תהלים קג, יט)

ובפרטיות אתה בני חביבי אשר אני ידעתיך, וכבר ספרת לי הרבה במכתבך. אך איך שהוא חזק וחזק לקבל דברי אלה, לחזק את עצמך ולשמח את נפשך בכל עת בהאמונה הקדושה, אשר זכינו להיות מורע ישראל ולהאמין בו יתברך, ובתורתו הקדושה, ובצדיקו האמיתיים, ותרגיל עצמך לשמוח בזה בכל עת ובכל שעה מחדש, ותכניס בלבך היטב, ותזכור היטב מה שאנו אומרים בכל יום ויום (בתפלת השחר לפני פסוקי דזמרה) אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתנו אשרינו וכו', כי כמה אנשים אומרים זאת בכל יום, ואינם יודעים מחייהם ומשמחתם הגדולה, ואף על פי כן הם גם הם חיים רק מזה, כי רק זאת חיינו וקיימנו, כמו שאומרים (בברכת קריש בערבית) כי הם חיינו ואורך ימינו.

אך מה טוב ויפה מי שמשתדל על כל פנים לידע מחייו, שידע שאינו שום חיות טוב אמתי כי אם האמונה הקדושה שזכינו כלנו מקטן ועד גדול, ובין שיהיה ממון ובין לאו, סוף כל סוף הזמן והימים עוברים כצל עובר [עיין שיחות הר"ן סי' נ"א העולם הזה אינו כלום, רק למשוך אל התכלית הנצח, ואין להסתכל אם יהיה לו מעות אם לאו, כי בין כך ובין כך יבילה ימיו בשוה, כי העולם הזה מטעה אותנו לגמרי, שמראה אל האדם כאילו הוא מרויח בכל פעם, ובסוף אינו כולם, כאשר נראה בחוש ברוב בני אדם וכו']. והכלל ששניהם אין להם קיום ביחד, דהיינו האדם עם המעות, רק או שלוקחין המעות מן האדם, או שלוקחין האדם מהמעות וכו'. ולא ישאר כי אם חיות האמונה הקדושה שזה החיות יתקיים לעד ולנצח, כמו שאומרים (בברכת קריש בשחרית) ומלכותו ואמונתו לעד קיימת וכו', ובכל מה שעובר על האדם בגוף ונפש וממון בין טוב וכו' צריך לידע שמלוּבש שם חיות האמונה הקדושה שמקיימת הכל, וצריך להטות לבו היטב לזה [עיין ליקו"מ ח"א סי' נ"ד הקב"ה מצמצם אלקותו מאין סוף עד אין תכלית עד נקודת המרכז של עולם הגשמי שעומד עליו, וממין לו לכל אדם מחשבה דיבור ומעשה, לפי היום ולפי האדם ולפי המקום, ומלביש לו בזאת המחשבה דיבור ומעשה שממין לו, רמוזים, כדי לקרבו לעבודתו, בכך צריך להעמיק עיונו וכו']. ובשיחות הר"ן סי' נ"ב מכל הדברים צועק כבוד השי"ת, כי מלא כל הארץ כבודו וכו', כי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמו להאדם שיקרב אליו יתברך, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים באהבה ובחיבה גדולה עיי"ש].

וצריך לקיים ולקבל על עצמו בכל עת פסוק "שמע ישראל", שפירושו שמע היטב בכל דבר שבעולם שמלוּבש שם אחדותו ית', וכמו שמפורש אחר כך בפרשה זאת, ואהבת וכו' בכל לבבך וכו' בשבתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך וכו', דהיינו בכל מה שעובר על האדם צריך לשמוע היטב משם אמונת יחודו יתברך כי מכל הדברים שבעולם יכולין לדבק את עצמו בהשם יתברך, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל בכמה מקומות נח"א סי' ה' וסי' ל"ג, ח"ב סי' ה' וסי' וס"י י"ב ועוד, ובשיחות הר"ן סי' נ"א ונ"ב. ועיין ליקו"מ הלכות ה' קריאת שמע ה"ג את ה' שמע ישראל, למדו חכמינו ז"ל שני לימודים מתיבת שמע. כי דרשו (ברכות טו) שמע השמע לאוניך מה שאתה מוציא מפ"ך. וגם דרשו (שם י"ג) שמע בכל לשון שאתה שומע, שמו"ת לומר קריאת שמע בכל ע' לשונות, כי שניהם אה, כי קריאת שמע בפה הוא ענין השמע לאונך כדי לפרסם אלקותו בפני כל דרי מטה, וזה בעצמו הוא שמע בכל לשון דהיינו שיכולין לגלות אלקותו אפילו בכל לשונות הגוים, כי מלא כל הארץ כבודו עיי"ש באריכות).

יתר מזה אי אפשר להאריך, וגם כי הגיע זמן המנחה. וה' ברחמי יחזק לבבך שתזכה לחטוף תורה ותפלה הרבה, וצדקה ומעשים טובים, מהצל העובר הזה, למען ייטיב לך לנצח.

דברי אביך המצפה לישועתך לנצח

### סימן מ"ד

בעזרת השם יתברך, מוציא שבת הגדול, תקצ"א  
 המשך בדף 4

# מאמר משיב נפש

עייז

מאת אחד הרבנים שלישי"א

## סימץ י': כולם אהובים וכו' כולם קדושים

**שוא"פ:** אם כן הוא כאשר דברת, כי לא כיוון רבי נחמן לבטל שום אחד מצדיקים הקודמים וגם לא מבני דורו, א"כ למה לא אוחזים חסידי ברסלב מכל הצדיקים המפורסמים, היינו תלמידי הבעש"ט זי"ע, וגם אינם לומדים בספרי שאר תלמידי הבעש"ט, רק הכל הוא רק רבי נחמן וספריו ותלמידיו.

ואף הרה"ק מקאמארא מציינן רק לספרי חסידות מועטים מאד ללמוד בהם, שהם ספרי התולדות והדגל, מאור עינים ולקוטי תורה, ונועם אלימלך (היכל הברכה בראשית ל"ג, נתיב מצותיך תורה א' אות ל"ב), ומספר אור המאיר סולד קצת (שם, ועיי"ש הטעם), ואף שמסיים וכל הספרים שחברו צדיקי זמנינו כולם קדושים, עכ"ז לא צוה להגות בהם.

### כל צדיק יש לו שביל בפני עצמו

ומה שתמצא שיש חסידי ברסלב שעוסקין רק בספרי רבינו ותלמידיו, הלא יש הרבה שזמנם מצומצם מללמוד הרבה ספרים, כי אחר כל העבודות של תפלות והתבודדות ותהלים, ולימוד נגלות התורה גמרא ושו"ע, וכ"א הולך למלאכתו לפרנסה, וא"כ כשנשאר לו רק מעט זמן, בוודאי נותן דין קדימה לספרי רבו, שהם חיותו ומדריכו, ושם מוצא הדרכה על כל צעד ושעל שבחייו, ומקבל משם חיזוק והתעוררות, וכמו שהאריך רבינו בעצמו לדבר מגודל מעלות לימוד בספריו, שיכולין לבוא על ידם לכל המדריגות ולכל מה שצריכין לעבודת ה' (עי' חיי מוהר"ן מאות ש"מ עד שצ"א, ובעוד כ"מ), ומשם יכולין לקבל כבר כל מה שצריך, וכל מה שימצא בשאר ספרים כבר מבואר בספרו (עיי"ש אות שמ"ו דפוס תורת הנצח), אבל לא בשביל שאינו אוחז ח"ו מספרים אחרים, וגם יש קטני המוח שאינם סובלים כ"כ העומק שיש בהרבה ספרי חסידות, ובפרט ספרי חב"ד וכדומה, והם מבינים רק לשון הפשוט של הספרים הקלים שיש בברסלב, ואף את הספר העיקרי של ברסלב שהוא הליקוטי מוהר"ן אינם מבינים בה הרבה, ולומדים בזה רק כסגולה, או לקלוט עכ"פ מעט מזה, ועיקר עוסקם הוא רק בהליקוטים ובהפירושים וכדומה, אבל כנ"ל שאין זה ח"ו בשיטה של סלידה לשאר הספרים.

### דרך רביז"ל: קיום התורה לפני לימוד התורה

ועוד כי באמת כל חדר מתלמידי הבעש"ט, היה לו הדרך משלו, ובכל מקום עשו עיקר מדבר אחר, ושמו יותר דגוש על ענינים אחרים, ומה שנראה בספרי צדיק אחד שמדבר מזה בהתפעלות מרובה, רואים בספרי השני להיפך, וע"כ כשלוומדים בכל הספרים מכל החדרים, נעשה בילבול אצל כמה אנשים, ואינם יודעים למי מכל אלו ישמעו וילכו בדרכיו, וע"כ באמת כל חדר אחזו בעיקר בלימוד ספרי רבותיהם, ואלו היו המורה דרך שלהם, ולא התבלבלו מהכתוב בשאר ספרים, וכן הוא אצל חסידי ברסלב, כי מי שאינו בעל מח גדול וחזק כ"כ, וכשמתחיל ללמוד בשאר ספרים מתחיל להתבלבל ממש"כ שם, ורואה כמה וכמה דברים, וכנ"ל שגם ביניהם יש כמה חילוקים, וכ"ש כשרואה שם דברים שנדמה לו שהם סותרים למה שלמד אותנו רבינו בספריו, ואין לו הביאורים האמיתיים לברר מה שיעשה ומה לו, מה ששייך עכשיו לפי מצבו ולפי עניו, באותו היום ובאותו הזמן, ומתבלבל לכן ישנו הרבה חסידי ברסלב שלומדים באמת רק ספרי רבינו ושם כבר יש לו תשובה ומענה על כל שאלותיו ומבוכותיו, כי בספרי ברסלב יש בה עמקות גדולה, ולימוד רב בכמות ובאיכות, ואפי' אם ישב ימים ולילות שנים ע"ג שנים על ספרי ברסלב, יש לו עוד מה ללמוד ולהגות בה, וע"כ למה לו להפסיק מלימוד ספרי רבינו שהם אצלו הלכה ולמעשה, ולילך לטייל בשאר ספרים הקדושים, ואה"נ איש כמו הרב מטשעהרין שכבר היה לו ידיעה רחבה בכל מכמני ספרי רבינו ומוהרנ"ת, היה לו זמן גם ללמוד שאר ספרים, וגם לעשות ליקוט מדבריהם.

ואף על הספרים הקדושים הקודמים שנתפשטו בכל ישראל, ועשו מזה לימוד גדול, כתב כבר מוהרנ"ת (לקוה"ל בכור בהמה טהורה ה"ד אות כ"ח) וכבר אמרתי בזה דברי צחות לכמה בני הנעורים הרוצים להתקרב להשי"ת, ועפ"י רוב נופלים בדעתם ע"י ששומעים או רואים בספרים קדושים כמה הם מחמירים מאד על פגם כל שהוא, ואמרתיה להם תדעו שכל מה שכתוב בספר ראשית חכמה הקדוש, ובשאר ספרי מוסר, עניני קדושה וטהרה גדולה, אין הכוונה שאתם לא תהיו אנשים כשרים, רק הכוונה כדי שתהיו אנשים כשרים, היינו שכוונתם לקרב ולא לרחק, שמוזהרים את ישראל שיתרחקו אפי' מפגם כל שהוא, כי בודאי כך ראוי שיתנהג איש הישראלי לפי עוצם קדושתו משרשו, אבל אעפ"י אין כוונתם ח"ו שמי שלא עמד בזה ופגם מה שפגם ח"ו, שיתרחק ויפול בדעתו עוד יותר ח"ו וכו', וכבר מבואר בדברי אדמו"ר ז"ל כמה תורות וכמה שיחות יקרות גדולות ונוראות ע"ז. איך צריך האדם להחיות א"ע ולחזק א"ע בכל עת תמיד יהיה איך שיהיה. והכלל שבכל דברי תורה, בכל דיבור ודיבור ובכל ענין וענין, יש בו בחי' צדיקים ילכו במ פושעים יכשלו במ, בחי' זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם מות. וע"כ צריכין להזהר מאד שלא לקבל היראה והמוסר לרעה ח"ו, רק לטובה עיי"ש.

נמצא שאם האדם מתבלבל באיזה אופן שהוא, מאיזה ספר יהיה מה שיהיה, אעפ"י שהספרים ההם הם קדושים, עכ"ז אין לו ללמוד בזה, רק צריך ללמוד במה שנותן לו חיזוק כח ואומץ להמשיך בעבודת ה' תמיד.

ואם באמת תשמע מאחד שמדבר נגד שאר צדיקים או שאר הספרים, אז תדע שעליו נאמר מש"כ לעיל מלקו"מ כי הוא נפגם בטיפי המוח, שע"ז נא' (משלי ב') כל באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות חיים, והוא דבוק בסטרא דמותא, והוא צריך עדיין לשוב בתשובה, ולתקן מוחו הפגום, ואז יהיו נחשבים בעינינו כל הצדיקים וכל ספריהם הקדושים.

**אהובי בני,** בערב שבת שלחתי לך מכתבי באריכות, ובודאי היה לך לנחת, ותהלה לאל כבר הועיל לי הרבה המכתב שכתבתי לך בעזרת השם יתברך [לכאורה הכוונה למכתב מ"ג שנכתבה ביום ג' פ' צ"ח]. שים לבך היטב לדברים האלה ויערב לך לנצח.

**בעת** אין לחדש דבר, ויערב לכם שמחת החג הקדוש הבאה עלינו לטובה, ותזכה להתחדש מעתה לגמרי לצאת מעבדות לחירות עולם, מחמץ למצה שלא תחמיץ עוד את מוחך ח"ו בשום מחשבות חיצוניות, מכל שכן וכל שכן בשום תאוה והרהור ח"ו, ותקיים (תהלים סח, לא) גער חית קנה כמבואר (בליקוימ ח"א) בסימן ה' עיי"ש, ועל ידי זה תזכה לשמחה וכו', אכ"ר.

דברי אביך הדורש שלומך באהבה

נתן מברסלב

## סימן מ"ה

ברוך השם, יום א' מצורע, תקצ"א

**אהובי בני** חביבי, ביום ה' אסרו חג שלחתי לך מכתבי, מהסתם הגיע לידך [לא הגיע לדינו המכתב].

**ובעת** הגיע זמן קריאת שמע של שחרית, ואני מוכן לעמוד ולהתפלל, אך מאהבתך אני מודיעך, שתהלה לאל אתנו החיים והשלום. ותקבל אגרת מידינו ר' חיים נחום נ"י [ר' חיים נחום מתלמידי מוהרנ"ת]. כי החיה אותי במה שהזכיר אותי מענין ביטול הזמן, כי צריכין לילך בזה, כי באמת אין שום זמן כלל [עיי' בליקוימ ח"ב סי' ס"א], ובקרוב אראה לכתוב לך באריכות יותר.

נתן הנ"ל

[כ"ה בדפוסים ישנים, ובדפוסים החדשים נכתב: נתן "מברסלב"].

## ברכת מזל טוב לאנ"ש

הר"ר **יודא פיש** נ"ו, מקרית יואל  
**אָרְגָלִי אִירוּסִי בְּתוּ תַחִי**  
 הר"ר **נחמי' שווארטץ** נ"ו, מקרית יואל  
**אָרְגָלִי אִירוּסִי בְּתוּ תַחִי**  
 ולאביו הרה"ח מגדולי אנ"ש דולה ומשקה מתורת רבינו  
 מו"ה **שמשון שווארטץ** שליט"א  
 הר"ר **יצחק לייב ווייס** נ"ו, מקרית יואל  
**אָרְגָלִי שֶׁנֶכְנַם בְּנוֹ אֵעוֹל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת**  
 יזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים, ע"ד ישראל סבא  
 ובהתקרבות לרביה"ק, אכ"ר

## מודעה משמחת ובקשה

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצינונו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באימיל מן הקוראים היקרים "הערות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוחכם למפרע

בהיות שסידרנו כל תלמידי רביז"ל על סדר הא"ב בסדר יפה אף נעים, וכן יש תחת ידינו מסודר כל תלמידי מוהרנ"ת ז"ל על דרך זה, וכן זכינו בעזהש"ת לסדר הספה"ק **"עלים לתרופה - מכתבי מוהרנ"ת"**, עם הערות ובידורים על כל מכתב ומכתב, **בתוספת מכתבים מכת"י**, עד שפנים חדשות בא לכאן.

ולכן הנני פונים בבקשה מאת אנ"ש היקרים, **מי שרוצה לזכות ליתן יד ועזר להדפסת הספרים הקדושים הללו יפנה אלינו**, וזכות הרבים תלי בו.

## לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א  
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות חזקו ואמנצו אחיי ללמוד ספריו "בכל יום", ולענין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (על"ת מכתב ש"ג)

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האימנעל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקס: 845.781.6701

להודעה על מזל טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):